

Xavier Sala Martín, economista

"Rússia fa xantatge de manera sistemàtica"

Arturo San Agustín

L'ENTREVISTA

És home de cella desafiant, un triomfador que utilitza tàcticament el color de les seves jaquetes per arruinar la dialèctica gris marango als economistes a l'ús. Devot dels ratolins de Disney i altres conills similars és -així ho anuncien certs homes del temps- algú que encara volarà més amunt. És catedràtic de la Universitat de Columbia, Nova York, i assessor del Fons Monetari Internacional i del Banc Mundial.

-¿Vostè sap el que està passant?

-L'economia és molt semblant a la medicina. Les malalties noves sempre sorprenen els metges. De la mateixa manera aquesta virulència internacional que ens ocupa ha agafat per sorpresa tots els economistes.

-És a dir, que ningú sap res.

-Sabem, més o menys, el que ha passat, però desconecim la raó de tanta virulència. Sabem, per exemple, que tot això va començar quan fa 10 anys estava de moda als països europeus invertir en els països emergents.

-¿I què?

-Que molts pensaven, per exemple, que ser els primers a invertir a Rússia els convertiria en multimilionaris. El mateix es pensava d'Indonèsia. Però s'oblidava que aquests països estaven presidiats per la corrupció. Les seves institucions financeres es basaven en l'amiguisme, en la corrupció.

-¿I el Fons Monetari Internacional -del qual vostè és assessor- desconeixia, per exemple, que Suharto i els seus cosins eren corruptes?

-L'FMI no pot exigir a cap país que li ensenyi els seus comptes.

-¿Ni al Japó, que semblava una altra cosa?

-Ni al Japó, que tenia alguns bancs, per cert, que només eren edificis alts.

-¿I no és sospitosa tanta ingenuïtat?

-Home, el 1996, l'FMI va advertir, per exemple, a Tailàndia que tenia massa deute a curt termini. Hi ha molt, massa governant corrupte.

-Algun, com Suharto, beneït o patrocinat pels EUA.

-No sé qui beneïx certs governants. Jo sé d'economia, no de política.

-¿No és el mateix?

-No. A vegades es prenen decisions econòmiques errònies per qüestions polítiques. Un exemple són els crèdits a Rússia. Qualsevol economista raonable li dirà que a Rússia no se li ha de donar ni un duro. Rússia està fent un xantatge sistemàtic des de fa anys. Si no li donem diners, l'únic manera d'acabar amb aquest xantatge continu és no donar-los ni un duro més, però els polítics nord-americans i alemanys s'encarreguen d'impeir-ho.

-Suposo que vostè no es creu que l'FMI som tots.

-Si volem una economia internacional han d'existir regles internacionals i institucions internacionals no imposades. A l'FMI hi som tots els països, és a dir, que sí que som tots.

-Vaja.

-No és Washington contra els pobres. No obstant, l'FMI es percep com una imposició de Washington que serviria per justificar aquest neoliberalisme en què alguns m'inclouen i que serveix, segons alguns, per explotar els pobres.

-¿Vostè és partidari de perdonar el deute exterior als països del Tercer Món?

-No. Els països, per desenvolupar-se, necessiten capitals internacionals, que són privats. Si vostè perdona el deute exterior als països en vies de desenvolupament cap banc tornarà a deixar diners a cap país. Recordi que els governs no tenen diners, els que en tenen són els bancs.

-Encara no li he preguntat si els economistes serveixen per produir dades o per tenir idees.

-Els economistes som com els metges de l'economia. La nostra missió és donar idees. No som els que prediem el futur.

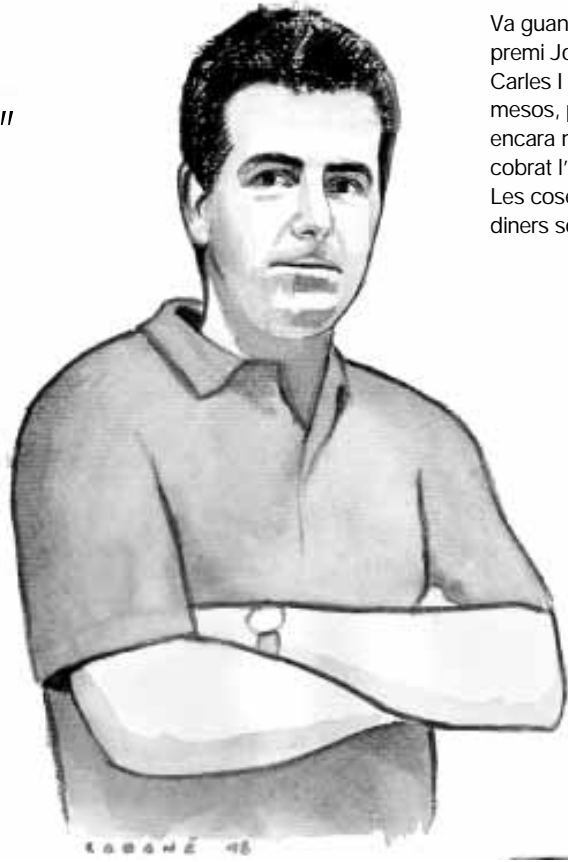
-¿Estar en contra d'un euro fort -com hi està vostè- és una idea o una provocació?

-Un euro fort és un error. ¿Però que vol dir una moneda forta? No entenc per què Aznar es posa tan content quan la pesseta està molt forta. Això només significa que els productes espanyols són molt cars, que passar les vacances a Catalunya resulta més car i que els alemanys se n'aniran de vacances al Marroc.

-És a dir, que no és bo que una moneda sigui forta.

-Es dolent per als exportadors. Miri, no és cert que una moneda forta sigui una cosa bona. Amb un euro fort, els turistes que vénen a Catalunya se n'aniran als països que no estan a l'euro. Parlo, per exemple, de Turquia o el Marroc, que devaluen les seves respectives monedes. Resultat: la costa catalana, buida.

-¿Té solucions per a la crisi que ens ocupa?

Va guanyar el premi Joan Carles I fa uns mesos, però encara no n'ha cobrat l'import. Les coses dels diners són així

-Per acabar amb aquesta crisi han de passar quatre coses: que els europeus es deixin estar d'un euro fort i els nord-americans de Mòniques i abaxin els tipus d'interès, però de veritat: que el Japó reformi de debò el seu sistema financer: que el Brasil no caigui, és a dir, que l'FMI li ha de prestar diners, i que, per tant, els EUA exerceixin de líders del món, per descomptat després d'haver satisfet els diners que deuen a l'FMI.

-¿A vostè li diuen neoliberal o altres coses pitjors?

-Em diuen psicòpata seguidor de Friedman. No sé el que sóc. Sí que sé que hi ha polítiques econòmiques que funcionen i d'altres que no funcionen. Jo sóc un científic de l'economia. A mi no m'importen les dretes o les esquerres, però les re-

gles s'han de respectar.

-¿L'únic que funciona o pot funcionar és el capitalisme?

-Sí. A juliar per un debat en què he participat recentment, tinc la impressió que aquí la investigació es fa a partir d'una ideologia prèvia que guia aquesta investigació. És a dir, que la investigació es redueix, bàsicament, a justificar la ideologia. I jo penso que a la investigació s'hi ha d'anar amb la ment oberta per enfrontar-te objectivament a la realitat. Per això tants científics viuen als Estats Units.

-Això és pel doler.

-No. Allà es té una visió molt més oberta. I sí, suposo que també es tenen més recursos.

No ho dubti.

Pares preocupats

Els pares d'adolescents estem passant una època de verdadera angonya a causa de les sortides de cap de setmana dels nostres fills. No estic en contra que la joventut es diverteixi, però no acaba d'entendre els horaris en què comença la marxa, que és a partir de mitjanit. Per això no tornen fins l'endemà a la matinada. Molts pares responsables es passen la nit en vetlla, sempre pensant el pitjor, ja que les discolteques no són el que eren. Ara són un camp de batalla i no és estrany el cap de setmana en què algun jove en surti mal parat, moltes vegades sense tenir-ne cap culpa. I tot això sense comptar amb els accidents automobilístics. Podrien retallar els horaris d'aquests llocs d'oci i impartir a les escoles l'obligada assignatura d'urbanitat.

Assumpta Vallespir. Barcelona.

Venedors il·legals

Des de fa un cert temps, entre els carrers de Comte Borrell i Viladomat, suportem la presència d'unes persones que envaeixen la vorera per vendre tota mena de trastos procedents dels contenidors d'escombraries de la zona (sabates velles, roba usada, joguines). Ultimament hi vénen fins i tot amb furgonetes carregades amb televisors. Aquests individus s'aprofiten del flux de gent atreta per la tradicional venda de llibres del Mercat de Sant Antoni, que és a la vora, col·lapsen la vorera, els portals i l'accés a un pàrquing. El vergonyós espectacle és més propi d'un suburbi de qualsevol ciutat tercermundista que de Barcelona. Ens avergonyeix rebre parents o amics, i a més d'un veí li fa por baixar al carrer. Això no és tot: quan aquesta gent se'n va, la vorera queda com un abocador (papers, llaines, roba, cartrons). Estem

cansats de trucar a la Guàrdia Urbana. Hi fan acte de presència, però quan els veuen venir, recullen els estris i deambulen fins que els agents marxen quan acaben el seu torn. Llavors, s'hi tornen a instal·lar tranquil·lament. El que és més trist és que ni venedors ni compradors són del barri i alguna vegada han arribat a amenaçar els veïns per reprendre'ls.

V. C. T. Barcelona.

Voracitat recaptatòria

El mes de març del 1996 vaig rebre una notificació de denúncia de l'Ajuntament de Barcelona per una infracció de transit, contra la qual vaig formular al·legacions en el termini establert, que van ser desestimades per la secretària delegada al·legant falta de testimonis. Vaig presentar recurs d'alçada donant les identificacions de dos ciutadans de Barcelona, majors d'edat i perfectament capacitats. La resposta del

secretari general va ser una resolució contra la qual només es pot recórrer davant el tribunal contenciós administratiu (aspecte que suposa un cost econòmic molt superior a l'import de la multa) i en què s'expressava que el denunciador no aportava testimonis. Aquesta actitud evidenciava que el secretari general havia resolt l'expedient sense llegir-se el recurs d'alçada i em feia pensar que l'Ajuntament dona prioritat a recaptar diners més que a solucionar de la manera més justa i correcta els expedients administratius pendents. Vaig enviar un mail a l'alcalde i no en vaig rebre resposta. Al juliol, vaig rebre una notificació de provisió de consensament i acumulació, pas previ a l'embarcament. Aquesta pràctica de passar completament de l'administrat i anar directament al cobrament és una voracitat recaptatòria administrativa pròpia d'altres èpoques.

Maria Ramos. Barcelona.

Infraestructures Peatges i accessos

Fa uns dies, el president de la Generalitat deia que l'única manera que coneixia de poder fer una xarxa viària moderna i d'acord amb les nostres necessitats era pagant-la entre els mateixos usuaris, i si algú sabia una altra fórmula que ho digués, Crec que ho hauria de demanar als presidents d'Andalusia, Extremadura, Castella-la Manxa... que si que han trobat la fórmula, perquè ells si que tenen autovies i carreteres esplèndides, bons accessos a les grans ciutats, bones circumval·lacions i, segons tinc entès, no aporten al conjunt de l'Estat els diners que els catalans hi aportem. A Tarragona, els accessos són per a quadrigues (¿deu ser pel nostre passat romà?) i la circumval·lació està inacabada des de fa una pila d'anys.

J. C. M. Tarragona.

Vallter i Setcases

La Generalitat ha concedit 500 milions de pessetes per a la millora de les pistes d'esquí de Vallter 2000. ¿On van aquests diners? Teòricament les obres milloren les pistes d'esquí per al gaudi dels esquiadors. Realment, les obres estan danyant la capçalera del Ter de manera irreparable. ¿Com es pot permetre que part d'aquests diners es facin servir per construir una variant de la carretera que travessa Setcases en direcció a l'estació d'esquí per millorar la circulació dels caps de setmana dels curts mesos d'hivern? Pensem que hi ha solucions millors, com la instal·lació d'un semàfor a l'entrada del poble que controli el trànsit quan es preveu una gran afluència d'esquiadors, i la col·laboració dels directius de Vallter 2000 per indicar quan les pistes són plenes i ja no hi caben més cobxes.

Lluïsa F. Fabra. Barcelona.